

רע"פ 4965/16 - נ.ש.מ.ע אחזקות בע"מ נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 4965/16

לפני:
כבוד השופט א' שהם
נ.ש.מ.ע אחזקות בע"מ

המבקשת:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשת רשות ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, מיום 20.6.2016, בעפ"א 26995-04-16, שניתנה על ידי כב' השופטת מ' סוקולוב - שופטת עמיתה

עו"ד שי מ. רוסינסקי

בשם המבקשת:

עו"ד הילה גורני

בשם המשיבה:

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופטת מ' סוקולוב - שופטת עמיתה), בעפ"א 26995-04-16, מיום 20.6.2016, בגדרה נדחה ערעורה של המבקשת על החלטתו של בית המשפט לעניינים מקומיים בתל אביב-יפו (כב' השופט ע' מסארווה), בתיקים המאוחדים 01/15/4455 ו-02/15/8243, מיום 12.4.2016.

רקע והליכים קודמים

2. המבקשת הינה חברה שבבעלותה עסק של אולם אירועים בתל אביב, אשר מגיש משקאות משכרים (להלן: העסק). עסק זה טעון רישיון, לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 (להלן: חוק רישוי עסקים), וצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי),

עמוד 1

התשע"ג-2013. נגד המבקשת הוגשו שני כתבי אישום לבית המשפט לעניינים מקומיים בתל אביב-יפו (להלן: בית המשפט לעניינים מקומיים): כתב האישום הראשון הוגש ביום 20.7.2015, על ידי עיריית תל אביב-יפו (להלן: העירייה); וכתב האישום השני הוגש ביום 29.12.2015, מטעם מחלקת רישוי עסקים במשטרת ישראל (להלן: המשטרה).

3. כתבי האישום, בהם נעשו תיקונים טכניים קלים, מייחסים למבקשת ולבעל העסק, שמי ניר יצחק (להלן: הנאשם הנוסף, וביחד: הנאשמים), עבירות של עיסוק ללא רישיון בעסק טעון רישוי, בניגוד לסעיפים 4, 14 ו-15 לחוק רישוי עסקים; וכן עבירות של אי קיום צו מנהלי, בניגוד לסעיף 25 לחוק רישוי עסקים. לפי עובדות כתב האישום המתוקן, שהוגש על ידי העירייה, החל מיום 24.6.2015, לכל הפחות, הפעילו הנאשמים עסק, ללא רישיון על פי חוק. עוד צוין בכתב האישום, שהוגש על ידי העירייה, כי בעבר הוגשה בקשה על ידי הנאשמים לרישיון עסק, והיא נדחתה. כתב האישום המתוקן, שהוגש על ידי המשטרה, כולל שלושה אישומים המיוחסים למבקשת ולנאשם הנוסף. לפי עובדות האישום הראשון, ביום 3.12.2015, בסמוך לשעה 22:30, נערכה בעסק ביקורת, ובה נמצא כי הנאשמים פועלים בעסק ללא רישיון על פי חוק. עוד נטען במסגרת האישום הראשון, כי באותה עת נערך במקום אירוע רב משתתפים, ומבדיקה שנערכה על ידי המשטרה עלה, כי בכניסה לבית העסק שהה מאבטח שלא הוכשר לתפקידו, אשר פועל ללא תוכנית אבטחה מאושרת; דלתות החירום היו חסומות; ולא נמצא אחראי במקום. באישום השני, במסגרת כתב האישום שהוגש על ידי המשטרה, נאמר, כי ביום 17.12.2015, בסמוך לשעה 23:47, נערכה ביקורת בעסק, ובה נמצא כי הנאשמים מפעילים את העסק ללא רישיון, וזאת בניגוד לצו המינהלי להפסקת עיסוק, שהוצא נגד העסק ביום 8.12.2015. כפי שנאמר באישום השלישי, ביום 28.1.2016, בסמוך לשעה 17:30, נערכה ביקורת נוספת בעסק, ונמצא כי הוא פתוח, ופועל בניגוד לצו שיפוטי להפסקת עיסוק, לפי סעיף 17 לחוק רישוי עסקים, שהוצא נגד העסק ביום 15.1.2016 (צו ההפסקה השיפוטי הוצא ל-30 ימים).

4. בד בבד עם הגשת כתבי האישום, פנתה העירייה בבקשה לסגירת העסק עד לתום ההליכים המשפטיים, וזאת בהתאם לסעיפים 16, 17 ו-24 לחוק רישוי עסקים. הבקשה נומקה בכך שהעסק פועל ללא רישיון, וכי בקשתם של הנאשמים לרישיון עסק נדחתה על ידי המשטרה, ועל ידי רשות הכבאות וההצלה. בהמשך, הגישה התביעה המשטרית בקשה להצטרף לבקשתה של העירייה, לסגירת העסק עד לתום ההליכים המשפטיים. התביעה המשטרית הטעימה בבקשתה, כי מן הביקורת שנערכה ביום 3.12.2015 עולה, כי נשקפת מן העסק סכנה מיידית לשלומם ולביטחונם של הציבור, סכנה אשר עולה עד כדי חשש ממשי לחיי אדם. ביום 14.1.2016, הורה בית המשפט לעניינים מקומיים (כב' השופטת ר' פוזננסקי), על סגירת העסק למשך 30 ימים נוספים. בדיון שהתקיים ביום 2.2.2016, ביקשה המשיבה להאריך את צו הסגירה של העסק עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינם של הנאשמים, ובית המשפט לעניינים מקומיים (כב' השופטת ר' פוזננסקי) נעתר לבקשה, מכיוון שלא היתה התקדמות של ממש בהליך הרישוי; וכן מאחר שהנאשמים המשיכו להפעיל את העסק בניגוד לצו הסגירה שהוצא לו (להלן: החלטת הסגירה).

יצוין, למען שלמות התמונה, כי ביום 2.3.2016, וכן ביום 6.3.2016, דחה בית המשפט לעניינים מקומיים (כב' השופט ע' מסראווה), בקשה מטעם המבקשת לעיון חוזר בהחלטה מיום 2.2.2016, וזאת מבלי לקיים דיון במעמד הצדדים. ביום 11.4.2016, קיבל בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופטת מ' סוקולוב) את ערעור המבקשת על ההחלטות שנזכרו לעיל, מן התאריכים 2.3.2016 ו-6.3.2016, והורה על החזרת הדיון בבקשה לעיון חוזר בהחלטת הסגירה לבית המשפט לעניינים מקומיים, כיוון שלא קיים דיון במעמד שני הצדדים.

5. ביום 12.4.2016, לאחר שמיעת טענות הצדדים, דחה בית המשפט לעניינים מקומיים (כב' השופט ע' מסראווה) את הבקשה לעיון חוזר. בהחלטתו נקבע, כי הסכנה הנשקפת מהעסק נקבעה כממצא עובדתי במסגרת החלטת הסגירה, וכיוון שהמבקשת לא ערערה על החלטה זו, עליה מוטל הנטל לשכנע את בית המשפט כי חל שינוי בנסיבות, אשר יש בו בכדי להפחית ממידת סכנה זו. בית המשפט לעניינים מקומיים הטעים, כי מאז החלטת הסגירה, כל שהשתנה בעסק הוא קבלת היתר זמני מרשות כיבוי אש, ואין בכך בכדי לשנות את נקודת האיזון שנקבעה בהחלטת הסגירה.

6. על החלטה זו הוגש ערעור לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו. ביום 20.6.2016, ניתן פסק דינו של בית המשפט המחוזי (כב' השופטת מ' סוקולוב), במסגרתו נדחה ערעורה של המבקשת. בפסק הדין נאמר, כי המסמכים שהוגשו לעירייה על ידי הנאשמים סותרים האחד את השני; אינם חתומים כדן; ואינם מפרטים כדבעי מהו המצב העובדתי בעסק (לרבות קיומן של יציאות החירום, כמות המאבטחים הדרושים, ומספר המבלים המירבי בעסק). כפי שעולה מפסק הדין, המשטרה התחייבה, כי כאשר יגישו הנאשמים את המסמכים הדרושים כדן, תתבצע ביקורת בעסק, ואולם טרם הוגשו לה המסמכים כאמור. אשר על כן, המשטרה אינה יכולה לבצע את הבדיקות הנדרשות בעסק, מאחר שהיא "איננה יודעת מה המצב העובדתי לאשורו ומה עליה לבדוק". לנוכח האמור לעיל, קבע בית המשפט המחוזי, כי המבקשת לא הוכיחה כי חל שינוי בנסיבות, אשר מצדיק עיון חוזר בהחלטת הסגירה מיום 2.2.2016.

הבקשה לרשות ערעור

7. הבקשה לרשות ערעור שלפניי הוגשה ביום 21.6.2016, ועמה בקשה לעיכוב מועד ביצוע צו הסגירה לעסק. בבקשה לרשות הערעור נטען, כי במקרה דנן עולות שאלות עקרוניות, אשר נוגעות, בין היתר, לאופן יישומו של סעיף 17 לחוק רישוי עסקים; למעמדה של תקנה 7(ג) לתקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות), התשס"א-2000 (להלן: תקנות רישוי עסקים); וכן, ל"עניין ההגנה מן הצדק ו/או התקיפה העקיפה בסוגיית רישוי העסקים וצווי סגירה באופן פרטני". לגופו של עניין, טענה המבקשת, כי כאשר עסקינן בצו סגירה שהוא מכוח סעיף 17 לחוק רישוי עסקים, "ההלכה מנחה כי יש להוציא במשורה ורק במקרה של סכנה בטיחותית". בנידון דידן, לשיטתה של המבקשת, "אין כל סכנה בטיחותית שניתן להצביע עליה – יש היתר זמני מכיבוי אש ומשטרת ישראל נמנעת באדיקות מעריכת ביקורת בעסק מזה שנים מספר". לטענת המבקשת, העסק עומד כיום בדרישות שהציבה המשטרה בפני בית המשפט לעניינים מקומיים ביום 2.2.2016, ואולם הימנעות המשטרה מלבקר במקום אינה מאפשרת לה לעמוד על המצב הבטיחותי בעסק.

תגובת המשיבה לבקשה

8. תגובתה של המשיבה לבקשה הוגשה ביום 14.7.2016, ובמסגרתה טענה המשיבה, כי דין הבקשה להידחות על הסף, וכן לגופו של עניין. זאת, כיוון שטענותיה של המבקשת מתייחסות לעניינה הפרטי בלבד, ולקביעות העובדתיות שנעשו על ידי הערכאות הקודמות. בהתייחס לסוגייה העקרונית, בדבר יישומו של סעיף 17 לחוק רישוי עסקים, הטעימה המשיבה, כי זו הוכרעה ברע"פ 4384/13 מדינת ישראל נ' מיאו והאו בע"מ (3.3.2014) (להלן: עניין מיאו והאו). המשיבה הוסיפה וטענה, כי יתר הסוגיות העקרוניות אליהן הפנתה המבקשת (הטענה הנוגעת לתקנה 7(ג) לתקנות רישוי עסקים, וטענת ההגנה מן הצדק) כלל לא נידונו על ידי הערכאות הקודמות. יתר על כן, ציינה המשיבה, בנסיבות דנן, ההחלטה, מושא הבקשה לרשות ערעור, אינה החלטת הסגירה,

אלא שמדובר בהחלטה שלא לעיין מחדש בהחלטת הסגירה, ועל כן הנטל להוכחת שינוי נסיבות רובץ לפתחה של המבקשת. זאת, בניגוד לטענת המבקשת, לפיה הנטל מוטל על המשיבה, להוכיח כי הסכנה הבטיחותית עומדת בעינה.

9. המשיבה התייחסה לטענותיה של המבקשת גם לגופו של עניין, וגרסה כי אין מקום להתערב בקביעות העובדתיות שנעשו על ידי הערכאות הקודמות, לפיהן אין בנסיבות עליהן הצביעה המבקשת בכדי לשנות ממידת הסכנה שנקבעה בהחלטת הסגירה. כמו כן, הטעימה המשיבה, כי מכיוון שהמבקשת לא הגישה את המסמכים הדרושים למשטרה, אין באפשרות המשטרה לערוך ביקורת במקום. המשיבה הוסיפה וטענה, כי ככל שיש למבקשת טענות הנוגעות להליכי הרישוי בעניינה, "דרך המלך" היא הגשת עתירה מינהלית לבית המשפט לעניינים מינהליים. אשר על כן, התבקשתי לדחות את הבקשה לרשות ערעור.

10. ביום 2.8.2016, הגישה המשיבה הודעה, ובה מסרה כי בא כוח המבקשת לא התייצב לדיון שהיה קבוע בתיק העיקרי, ביום 18.7.2016. על כן, ניתנה החלטה על ידי בית המשפט לעניינים מקומיים, כי הדיון יידחה ליום 19.9.2016, ובמסגרתה מתח בית המשפט ביקורת על התנהלותה של המבקשת בתיק, בציינו כי המבקשת מנסה, פעם אחר פעם, לעכב ולהאריך את ההליכים בעניין זה. כאן המקום לציין, כי אישרתי למבקשת להגיש תשובה לתגובת המשיבה, ובתשובתה, שהוגשה ביום 22.8.2016, חזרה המבקשת על עיקרי טענותיה, כפי שאלו הובאו בבקשה לרשות ערעור.

דיון והכרעה

11. בקשת רשות הערעור שלפניי איננה מעלה כל שאלה משפטית עקרונית, אשר חורגת מעניינם של הצדדים; וכן לא קיים חשש לעיוות דין קיצוני או לאי צדק מהותי בהליך המשפטי, ועל כן דינה להידחות מטעם זה בלבד (רע"פ 5766/16 ניניו נ' מדינת ישראל (23.8.2016); רע"פ 6300/16 שנאן נ' מדינת ישראל (18.8.2016); רע"פ 6285/16 בן חמו נ' מדינת ישראל (18.8.2016)).

12. בבחינת למעלה מן הצורך אציין, כי לא מצאתי מקום לקבל את טענותיה של המבקשת, גם לגופו של עניין. ראשית, טענות המבקשת מופנות כלפי ממצאים שבעובדה שנקבעו על ידי הערכאות הקודמות. הלכה מושרשת היא, כי ערכאת הערעור איננה נוהגת להתערב בקביעות מעין אלה, לא כל שכן, ערכאת ערעור "בגלגול שלישי" (רע"פ 5646/16 רג'בי נ' הועדה המקומית לתכנון ובניה בירושלים (14.8.2016); רע"פ 4675/16 בלוקא נ' מדינת ישראל (18.7.2016); רע"פ 5186/16 אליה נ' מדינת ישראל (10.7.2016)).

13. כאמור, החלטת הסגירה לפי סעיף 17 לחוק רישוי עסקים ניתנה ביום 2.2.2016, כאשר המבקשת לא ערערה על החלטה זו, ובחרה להגיש, חרף זאת, בקשה לעיון חוזר. בבקשות כגון דא, הנטל לשכנע כי חל שינוי נסיבות מאז ניתנה ההחלטה הרלוונטית, שינוי המצדיק עיון מחדש בהחלטה זו, מוטל על כתפי המבקשת. אכן, בעניין מיאו והאו נקבע, כי כאשר מדובר בבקשה לצו סגירה לפי סעיף 17 לחוק רישוי עסקים, על המאשימה לשכנע "כי נקודת האיזון בין מידת הנזק שייגרם לבעל העסק ולצדדים שלישיים כתוצאה ממתן הצו לבין מידת הנזק שעלול להיגרם לציבור כתוצאה מהמשך הפעלת העסק ללא רישיון עד לסיום המשפט - מטה את הכף להעדיף את אינטרס הציבור" (שם, בפסקה 19). ואולם, אין בעניין מיאו והאו בכדי לשנות את הכלל הנוהג לעניין בקשות לעיון חוזר, הנזכר לעיל. בהחלטת הסגירה נקבע, כי נוכח הסכנה הבטיחותית הנשקפת לציבור עקב הפעלתו של העסק, נקודת האיזון נוטה

לטובת האינטרס הציבורי, ועל כן יש מקום להורות על סגירתו, עד לתום ההליכים המשפטיים. בית המשפט המחוזי הטעים, כי המבקשת לא עמדה בנטל המונח על כתפיה, להוכיח כי חל שינוי נסיבות, אשר מצדיק עיון חוזר בהחלטת הסגירה. עוד הובהר בהחלטתו של בית המשפט המחוזי, כי הסיבה לכך שהמשטרה איננה מבקרת בעסק, נעוצה, במידה רבה, בהתנהגותה של המבקשת עצמה, כפי שתואר לעיל. אשר על כן, לא מצאתי מקום, בנסיבות העניין, להתערב בהחלטתו של בית המשפט המחוזי.

14. לנוכח האמור, דין הבקשה להידחות. ההחלטה מיום 26.6.2016, הנוגעת לעיכוב המועד לביצוע צו הסגירה מתבטלת בזאת, וניתן לממש את צו הסגירה שניתן בהחלטת הסגירה, לאלתר.

ניתנה היום, כ"א באב התשע"ו (25.8.2016).

ש ו פ ט